

טעמו וראו

רעיון על הפרשה מאת הרב בועז שלום שליט"א

פרשת ויחי התשפ"ו

איבדת הכל ברגע אחד!

הפרשה שלנו, פרשת ויחי, מהווה סיכום למה שראינו בפרשיות האחרונות, וחלק נכבד מהפרשה, הם הברכות שיעקב אבינו מברך את השבטים הקדושים. למעשה, לא כולם זכו לברכות, יש כאלה שחטפו על הראש. וכבר הזכרנו בשנים עברו את דברי האור החיים הקדוש - "איש כברכתו בך אותם", שלפעמים גם לחטוף על הראש זה ברכה. ה-לחטוף על הראש, זה נועד ליישר אותך, זה נועד להביא אותך להכיר כוחות הנפש שלך, לדעת מה הם החולשות שלך, זה עצמו ברכה.

ואחד מהם שחטף חזק על הראש היה ראובן. "ראובן בכורי אתה, כוחי וראשית אונִי, יתר שאת ויתר עז". "כוחי וראשית אונִי" - היית צריך להיות בכור. "יתר שאת" - הייתה צריכה להיות לך ירושה פי שניים, שהיית צריך אתה שממך יצאו שני שבטים. איבדת את זה ליוסף, מנשה ואפרים. "יתר עז" - "יתן עוז למלכך", עוז זה הכוונה היא מלוכה. איבדת גם כן את המלוכה, איבדת את הכהונה. בקיצור, איבדת הכל. מה גרם לזה? אומר יעקב - שהיית "פחו כמים אל תותר". הפזיזות שהייתה בך, שהייתה כמים, כמו המים השוטפים, שהמים שוטפים במהרה.

או כמו שמסביר הנציב בהעמק דבר - כתוב שהיו שני כדים בחג הסוכות מעל גבי המזבח, לניסוך המים וניסוך היין. וכתוב שהיו יוצאים כמין שני דדין, כמין שני חוטמין, ומהם היו היין והמים נוזלים. החור של היין היה טיפה רחב יותר, של המים דק יותר. למה? היה אותה כמות. אך כדי שיסתיימו ביחד, כיוון שהיין הוא עב יותר, אז ממילא הוא יורד באופן יותר איטי. המים, הם יורדים מהר יותר, כיוון שהם דלילים יותר. וזה הוא "פחו כמים", המים הם פוחזים, הם יורדים מהר. כך התנהגת, "פחו כמים אל תותר", היית מבוהל כמו המים, והדבר הזה גרם שלא יוותר לך מאומה. וכאן בעצם מדובר על מה שראובן הלך והחליף יצועי אביו, ועשה בזה דבר מאוד חמור מבחינת הפגיעה בשכינה הקדושה. "על יצועי עלה" - על יצועי עלתה השכינה, ועל פי חשבונות שמיים חישב יעקב היכן לשים מיטתו. ואתה הלכת לשנות את מיקום המיטה, חשבת שזה עניין של כבוד, הלכת ותבעת כבוד אמך, עשית את זה בפזיזות, איבדת את הכל.

למה ראובן לא קיבל את המלכות?

למה באמת איבד את הכל? מכיוון שהמלך זה שיקול דעת. מלך צריך להיות אדם שעושה את הדברים אחרי הרבה מחשבה. ולך יש את מידת הפזיזות, איך תהיה מלך? מי שהוא פזיז יכול פתאום להחליט לצאת מחר למלחמה, בחוסר שיקול דעת מספיק. אתה יכול לגרום לנזקים עצומים. תבחן את הדברים, תבדוק אותם, תשמע דעות של מומחים. הפזיז לא יכול להיות מלך. הוא איבד את הכל בעקבות הפזיזות הזאת.

כאן צריך להבין, ועל כך עומד עליו רבי חיים פרידלנדר בשפתי חיים על התורה, הוא שואל: "אבות אכלו בוסר ושיני בנים תקהינה?" אז בסדר, ראובן לא ראוי למלוכה. כשאנחנו מדברים על זה שיהודה יהיה מלך, על מתי מדברים? מדברים על תקופתו של דוד! רק אז מומשה המלוכה ליהודה. תקופתו של דוד, זה עוד מאות בשנים.

בסדר, יאמר ראובן, אז אני לא אהיה מלך, אבל הבנים אחריי יהיו מלכים. למה מאבדים את זה לדורות? אז מילא ראובן, מובן, הוא עשה מעשה לא הגון, הוא צריך לשלם. מאיפה הכוח שלו להפסיד לבנים אחריו? הרי "בנים לא יומתו על אבות". גם אם האבא עשה חטא, הבן לא אמור לשלם את המחיר, אלא אם כן אווזים מעשה אבותיהם בידיהם, אבל אם לא, הם לא אמורים לשלם את המחיר. שואל הרב פרידלנדר, למה אם כן כאן הבנים משלמים את המחיר על הפגם שעשה ראובן?

מחותן ראש ישיבה או מחותן ראש המאפיה?

אומר השפתי חיים, דע לך שפגמים עוברים בירושה. זה נושא שדיברנו עליו בהרחבה כאשר דיברנו על הדרישה של אברהם אבינו לא לקחת אישה מבנות הכנעני: יש לך פה מישהו, המחותן המוצלח ביותר, אליעזר. הוא יהיה המחותן שלך, הבת שלו עם הבן שלך, אברהם אבינו, "ענבי הגפן בענבי הגפן דבר נאה ומתקבל". מה יותר טוב מזה? בת של ראש ישיבה. את מי אתה הולך לקחת במקומו? את הבת של מי? של בתואל. אתם יודעים מי זה היה בתואל?

בתואל, זה היה אדם שרחמנא ליצלן, כל אישה הנישאת נבעלה להגמון תחילה, כל בתולה הנישאת נבעלה לבתואל תחילה. אם לא מספיק שהוא כזה משוקץ בעריות, מדובר בבתואל שניסה להרעיל את אליעזר. אז מדובר פה ברוצח, מדובר כאן בנואף, את הבת שלו אתה הולך לקחת? מאידך - את הבת של אליעזר, דולה ומשקה מתורת רבו לאחרים, אליעזר נכנס בחיי חיותו לגן עדן, מאלה שנכנסו בחייהם לגן עדן. את הבת שלו לא מתאים לך?

מה התשובה? אמר לו אברהם "אתה ארור ובני ברוך, אין ארור מדבק בברוך". פירושו של דבר, אתה בסדר גמור, אין לי בעיה איתך. אבל בשורש יש משהו מאוד פגום, והפגם הזה, פגם במידות, מחלחל הלאה לדורות הבאים. הוא מצריך עבודה מאוד קשה בדורות הבאים כדי לתקן אותו. יש אפשרות לתקן, אבל לא בהכרח שיתקן.

אם כן יוצא שהחיסרון של פחז כמים אל תותר, החיסרון הזה שמונע ממך ראובן את הבכורה, מונע ממך את הכהונה, מונע ממך את המלכות, מונע את הכל, החיסרון הזה זה לא חיסרון נקודתי. זה חיסרון בשורש.

רגע - ומה עם בתואל? הוא צדיק? הוא לא שורש רע??

השורש הוא העיקר

אז אמרנו פעם - זה כמו שיש לך נניח אילן של תפוזים, והוא הוציא איזשהו פרי אחד גרוע ביותר. אתה הולך לעקור את האילן? לא. גם אם ענף אחד הוציא פירות מאוד מאוד גרועים, אתה הולך לעקור את האילן? לא. אבל אם יש לך אילן של פירות בר, לדוגמא חושש, ויש איזשהו פרי אחד מצוין, ממש פרי מתוק שאין כמותו. אחד שגדל. בשביל זה אני אקיים את האילן? אני אעקור אותו, אטע עץ תפוזים.

שימו לב, בתואל זה פרי רקוב, פרי מקולקל, פרי באושים שגדל באילן נפלא. מכיוון שהשורש הוא שורש חיובי, השורש הוא שורש נפלא, מבניו של שם, אפשר להתחתן איתו. הוא שורש הגון. אלא מה? יש פה פרי. הפרי הזה [בתואל] רקוב נקודתית. הראיה שלאחר מכן כשהוא מוליד, מה הוא מוליד? לא כיצא בו, אלא הוא מוליד כמו השורש. את רבקה, צדקת במעלה של הקדושים העליונים.

רואים מכאן, הכל תלוי בשורש. אז אם יש איזה סטייה נקודתית, זה סטייה נקודתית, זה איזה פרי שיצא לא מוצלח, מעץ מוצלח. את האילן הזה לא עוקרים. אבל אצל אליעזר זה הפוך. אצל אליעזר העץ לא מוצלח. תגיד אבל עכשיו יש פה איזה פרי מוצלח? אם ניקח את הפרי הזה, נשתול את הגרעינים שלו, יצא עוד פעם כמו האילן המקורי. זה חזר למקור. המקור הוא פגום, המקור הוא מקולקל.

אנחנו רואים ביטוי לזה בכמה וכמה מקומות, שכאשר יש פגם בשורש, יש בעיה מאוד קשה גם בתוצאות לאחר מכן. כתוב "ואחר יצא אחיו אשר על ידו השני, ויקרא שמו זרח". יוצא זרח, הוא אשר על ידו השני. אומר רש"י כתוב שם ידו, יד, מוזכר ארבע פעמים. למה? כנגד ארבעה חרמים שמעל עכן שיצא ממנו. עכן מעל בארבעה חרמים, לא רק בחרם בזמן יהושע, אלא עוד שלוש פעמים בהיסטוריה. והעניין הזה רמוז פה כבר אצל הסבא רבא שלו. למה?

מה הקשר פה לעניין הזה? אלא כיוון שכתוב עליו שהוא "שלח ידו". כשזרח יצא הוא שלח ידו, ואז שמו עליו את השני כדי לסמן. שלח ידו, שליחת יד, זה ביטוי לגניבה. "אשר לא שלח ידו במלאכת רעהו". שליחות יד זה גניבה. התורה מתייחסת לזה ב"שלח ידו". אז אצלך זה רק שליחות יד, אבל יש פה בשורש משהו שכשיגיע אל הנכד, הוא כבר יהיה אדם שמועל בחרמים, אחד שבשביל איזה אדרת שנער, עובר על מה שהקדוש ברוך הוא ציווה, ומביא בסופו של דבר לנפילה במלחמה ונפילה בקרב בעי. ולמה? כי יש שורש. השורש הוא שלח ידו, זה בא לידי ביטוי לאחר מכן בתוצאות.

אומר יעקב, הפחז כמים אצל ראובן ייתן לאחר מכן תוצאות מאוד גרועות גם בהמשך. אז זה לא שאני מעניש אותם בגללו, אלא

תולדותיהם כיצא בהם, וממילא לאחר מכן הם כבר לא יוכלו לעמוד בתפקיד המיוחד שצריך להיות למלך, לכהן, לאנשי השררה.

קושיית מנשה המלך

הגמרא מספרת על מנשה, שמנשה המלך היה יושב ודורש בהגדות של דופי. זאת אומרת, הוא היה למדן, והוא היה מקשה כל מיני קושיות על דברי חז"ל. הוא ליגלג ואמר שיש דברים שכתובים בתורה בלי טעם, בלי היגיון. אחד מהם, וילך ראובן בימי קציר חטים וימצא דודאים בשדה. בימי קציר חטים. ואם זה היה בחורף? מה זה משנה מתי זה היה? זה היה באביב, בסתיו, בימי קציר חטים. מה זה משנה? התחיל להלעג על התורה. כביכול שבתורה כתובים דברים שהם לא נצרכים. אז קודם כל, זה מראה את קוצר המשיג כשאתה שואל כאלה שאלות. מה, לתורה יש רק רובד פשטי?

בתורה יש רבדים לפנים מרבדים. הפשט זה רק הרובד החיצוני של החיצוני. אומר הזוהר הקדוש, מי שמתייחס לסיפורי התורה כאל סיפורים, טוב לו שנהפכה שלייתו על פניו. אומר הזוהר הקדוש, לסיפורים יש רומנים הרבה יותר מוצלחים, ספרי סיפורת הרבה יותר טובים.

זה בשבילך סמל? אתה מתייחס אל התורה כסיפורים? הסיפורים זה רק הרובד החיצוני, הפנימיות של הדברים, זה מה שיש שם. אלא מה, אתה מסתכל על חיצוניות ויש לך קושיה? אבל נניח למה שהוא שואל. בואו רגע נתבונן, מה חז"ל אומרים? גם בפשט יש לנו כאן הכרח לכתוב וילך ראובן בימי קציר חטים. כי אומרים חז"ל - "מכאן לצדיקים שאין פושטים ידיהם בגזל". ראובן מקפיד לצאת דווקא אחרי הקציר. אחרי שקצרו, פינו את השדות, אין חשש גזל, עכשיו הוא הולך לאסוף. כמו שהגמרא אומרת, אחרי שהלכו נמושות, הלכו כבר אספו את הכל, כל אחד יכול להיכנס לשדה, לקחת את מה שיש שם.

מדרש פלאי ופתרון נפלא

בעלי השדות כבר לא מקפידים. ללמדך שראובן נזהר בעניין הגזל. אומרים חז"ל, מדרש פלאי - "וילך ראובן בימי קציר חטים, הדא הוא דכתיב חנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה. יותן את הארץ הזאת לעבדיך" (מדרש רבה). משהו יכול להבין מה כתוב כאן? ראובן הולך בזמן קציר חטים, חנוך לנער על פי דרכו, ולכן - יותן את הארץ הזאת לעבדיך. מי ביקשו זאת? בני גד ובני ראובן. מה הקשר תן את הארץ הזאת לעבדיך, כי ראובן הלך בימי קציר חטים, וחנוך לנער על פי דרכו?

אבל לפי מה שאמרנו כאן, כמה נפלא. בני גד ובני ראובן מבקשים יותן לעבדיך, את מה בדיוק? את ארץ יעזר, את ארץ הגלעד, מקום מקנה, למה הם מבקשים את זה? כי היה להם מקנה רב. ואז מה? הם אמרו כשאנחנו ניכנס לארץ, עם המקנה הרב שלנו, מי יכול להבטיח שלא ניכשל בגזל? מי יכול להבטיח? כל מקום נשלח את הכבשים שלנו זמומות? כמו שאברהם עם הגמלים שלו? אנחנו לא יכולים להבטיח את זה. ודאי שנבוא להיכשל בגזל. ולכן אנחנו זקוקים למרחבים, שאם אני שולח שם את הצאן, אני לא חושש לגזל.

אומרים לנו חז"ל, מאיפה זה נובע? 300 שנים קודם לכן, ראובן הולך בימי קציר חטים. הסברנו מה זה קציר חטים, זה זמן שאין חשש של גזל בלקיטת הנותר. "חנוך לנער על פי דרכו, גם כי יזקין לא יסור ממנה". לראובן יש זהירות כזאת מגזל, זה משפיע 300 שנה אחרי, ש-300 שנה

אחרי הצאצאים שלו חוששים לגזל! אנחנו רוצים את ארץ יעזר, רוצים את ארץ הגלעד, זה מקום עם מרחבים, ללא חשש של גזל. אומר המדרש, נמצא את השורש. משם זה בא. וזה נפלא מאוד, כי במקום שבו אתה מוצא גנותו, אתה גם מוצא שבחו. אז אמרנו, הוא מוריש את הפזיזות לדורות הבאים אחרי, אבל לא רק דברים רעים, הוא מוריש גם דברים טובים, את הזהירות בגזל הוא מוריש לדורות אחריו. זה בא לידי ביטוי אצל בני ראובן שנוהרים מן הגזל.

אנחנו רואים עד כמה העניין הזה תלוי בשורש, איך שהשורש הוא משפיע לאחר מכן לדורות הבאים. ואגב, אצל ראובן עצמו אנחנו גם יודעים מה השורש הקודם. מכיוון שהרי כתוב אצל יעקב, הוא אומר ללבן מששת את כל כלי, מה מצאת מכל כלי ביתך? חתן בבית חמיו, מחט אחת לא תמצא אצלו. יש דבר כזה? 20 שנה בבית חמיו, מששת את כל הכלים שלו, לא תמצא מחט אחת? ייתכן דבר כזה?

שיהיו נכסיו (ו)נכסיו מוצלחים וקרובים לעיר..

איך אמר לי פעם משהו, הוא סיפור לי שהחתן שלו אומר במקום "שיהיו נכסיו ונכסיו מוצלחים וקרובים לעיר", הוא אומר "שיהיו נכסיו נכסיו מוצלחים וקרובים לעיר". אתם מבינים? אני עוד ח', הוא אומר לי שיהיו נכסיו נכסיו... אצלנו, יעקב נמצא אצל חמיו 20 שנה, מחט, כלום! נכסיו לא נכסיו. אדוני, מה ששלך שלך, מה ששלי שלי. יש כזאת מידה ליעקב, וזה משפיע על ראובן. ראובן משריש את זה בעצמו, זה משפיע אחרי 300 שנה גם על הבנים הבאים אחריו.

המידות שלך הולכות איתך לעולם הבא

למדנו יסוד. והיסוד הוא, דברים שכן אדם עושה, בפרט דברים שהוא חוזר עליהם, או דברים שהם נובעים משורש נפשו שהוא מחזק אותם בשורש נפשו, משפיעים לדורות הבאים. צריכים לדעת, זה לא רק לדורות הבאים, זה גם לאדם עצמו אחרי המאה ועשרים! האדם עצמו אחרי המאה ועשרים מושרש באותם מידות וטבעים שהוא השריש בעצמו כאן בעולם הזה. נספר מעשה, מעשה מאוד מוכר, הגמרא ביומא פ"ג, מספרת על רבי מאיר, רבי יהודה ורבי יוסי שהיו הולכים בדרך, נכנסו לאכסניה, שאלו מה שמך? אמר להם כידור. אומרת הגמרא, רבי מאיר היה דורש בשמות, כידור לא מצלצל לי טוב, כי דור תהפוכות המה, בנים לא אמון בהם.

לעומת זאת, החכמים האחרים לא דרשו את השם של אותו אותו אדם, הם הפקידו אצלו את הכסף. הגמרא מספרת שרבי מאיר הלך והטמין את הכסף שלו בבית הקברות. על המזל שלו זה היה בדיוק בקבר של אבא של כידור. ואז כידור בתמימותו, אחרי חלום הלילה, בא למחרת בבוקר ושואל את רבי מאיר, תגיד לי, אני חלמתי חלום, אולי כבודו יוכל לפתור לי את החלום שלי? כן, מה חלמתי? אבא שלי בא אליי בחלום, אומר לי בוא תאסוף, יש פה מעות ליד הראש שלי, בוא תאסוף, תחפור, תיקח, יש פה מעות. אתה יכול לגנוב, תיקח!

תגיד הרב, יש טעם ללכת לבית הקברות להתחיל לחפור שם? אמר לו לא, חלום של ליל שבת, אין בו ממש, עזוב, זה סתם שטויות... אומרת הגמרא, הוא הלך שמר שם את המקום, איך שיצא מוצאי שבת, רבי מאיר לקח את הכסף שלו וניצל. אלה שהפקידו אצלו, אלה שהיו איתו, רבי יהודה, רבי יוסי, ההוא הכחיש, הגמרא ממשיכה לספר איך הם הוציאו את הכסף שלהם, ואכמ"ל.

מישהו יכול להבין מה כתוב כאן? בא הבן אדם מעולם האמת, מגיע בחלום לבן שלו, ומה אומר לו? לך תגנוב! כאלה הצעות מגונות מגיע בן אדם מעולם האמת להציע לבן שלו? לך תגנוב? אתה כבר נמצא בעולם האמת! בעולם האמת יש לך כאלה רעיונות, להחטיא את הבן שלך בגניבה? מה הפשט בזה? איך אפשר להבין? אומר הרמח"ל - "פועל אדם ישלם לו, וכאורח איש ימציאנו". בדרך שהאדם הולך בעולם הזה, בה הולך לאחר מיתתו, ואותו העוון שעשה בעולם הזה בבחירתו, כשעוד יש לך בחירה, בחרת לעשות רע, ואז הוא לו לעונג, בעולם הזה התענגת על החטא הזה, אותו העוון עצמו מתמיד ועושה בגיהנום, אבל בעל כורחו שלא בטובתו. נורא נוראות.

מה הצער הכי גדול בגיהנום?

גם אחרי המוות, גם בגיהנום, שימו לב זה בגיהנום, כי זה כל עוד הוא לא הזדכך, ברגע שהוא הזדכך הוא כבר מתנקה, אבל כל עוד הוא לא הזדכך והוא עוד בגיהנום, הוא יעשה את אותו עוון גם שם בגיהנום, וזהו הצער היותר גדול שיכול להיות לו. הצער הכי נורא, שהוא רוצה, זה קשור בו ככלב, הוא רוצה להשתחרר מהעוון הזה, אבל הוא לא יכול. גם שם הוא ממשיך, ואז הוא בא בחלום לבן שלו, לך תגנוב, כי אם היית גנב בחיים, אתה תישאר גנב גם לאחר המוות, לא הזדככת מזה. אז זה לא רק משפיע על צאצאך אחריו, זה נשאר דבוק בך גם כן שם למעלה.

ולכן אנחנו מוצאים עצות קשות, איך אומר לו שם בלעם, רעתם דרוש, טובתם אל תדרוש, העלה אותו באוב, נותן לו עצות רעות. איך אתה נותן כאלה עצות? אתה נמצא כבר שם בעולם האמת, מה אתה מייצץ עצות רעות? המשוקץ שיהיה פה, זה המשוקץ שנמצא שם. הוא לא השתנה, הוא נשאר אותו דבר.

אנחנו רואים אם כן שהמציאות של האדם היא מציאות שאם הוא לא עובד עליה בזמן, היא דבקה בו, היא נשארת איתו לתמיד. רבי חיים זי"ק בספר שלו אור חדש, הוא מביא דוגמה לזה ממה שהגמרא במסכת גיהנום אומרת. בכל ערב שבת מוליכים את הרשעים לשני הרי שלג ומניחים אותם שם, ובמוצאי שבת מחזירים אותם למקומם בגיהנום.

רשע ששמר שבת, אבל היה רשע בעניינים אחרים, בערב שבת לוקחים אותו להרי שלג ולאחר מכן במוצאי שבת מחזירים אותו לגיהנום. לא מגיע לו להיות בגיהנום, הגיהנום שובת אצל מי שמר שבת. אומרת הגמרא, כאשר מחזירים אותם לגיהנום, נוטלים מהם שלג ונותנים תחת בית שחיין כדי לצנן אותם בששת ימי החול. הוא לוקח משמם קוביות קרח ושם מתחת לבית השחי, כי מכניסים אותו לגיהנום. עכשיו הוא חוזר לגיהנום במוצאי שבת, יש לו מזגן.. הוא קצת ככה "מסודר", לא כל כך חם לו עכשיו בגיהנום, הוא לקח איתו קרח משם.

והקדוש ברוך הוא אומר להם, רשעים, אוי לכם שאף בגיהנום אתם גוזלים. שנאמר "ציה גם חום יגזלו מימי שלג שאול חטאו". גם בשאול אתם חוטאים! נורא נוראות. רואים שכן אדם שלא מתקן, זה נשאר דבוק בו, אז זה לא רק דבוק לדורות הבאים, זה גם דבוק לאותו אדם עצמו לאחר המוות, זה נשאר איתו.

למה הדיבוק המשיך לקלל?

לפי זה רבי יונתן אייבשיץ מיישב שאלה ששואלים, הגמרא מביאה סתירה האם המתים יודעים מה שקורה איתנו או לא יודעים מה שקורה איתנו? מקורות מסוימים רואים שהם יודעים, מקורות מסוימים רואים

שהם לא יודעים. אומר רבי יונתן אייבשיץ, זה מאוד תלוי- תלוי בטיב האדם. אדם שכאן בעולם הזה תמיד התעניין במה שקורה פה, הוא לא הוא לא מפספס שום חצי מבזק. גם שם למעלה הוא מתעניין במה שקורה פה, הוא נשאר ארצי, הוא נשאר מגושם. אבל לעומת זאת, מישוהו שהוא גם בעולם הזה היה מנותק, היה יותר רוחני, עבודת השם, לימוד תורה, אז שם למעלה הוא לא מתעניין במה שקורה פה, מעניין אותו העולם הזה? הנכסים שלו פה, זה מעניין אותו? גם כשהוא היה פה זה לא ממש עניין אותו. זאת אומרת שבאמת הכל תלוי בכמה התעניינות.

נסיים במעשה שסיפר ר' בן לופיאן, הוא סיפר, שפעם שאלו אותו שיספר על הדיבוק שהיה בראדין. (הבאתי את זה במשנת הגלגולים). ספר על הדיבוק שהיה בראדין. הוא היה מאלה שהוציאו את הדיבוק. הוא לא רצה לספר כי הוא היה צריך להגיד מה הדיבוק אמר עליו, והדיבוק אמר עליו שיש לו פה קדוש. אז הוא אמר להם, אני אספר לכם סיפור אחר.

הוא סיפר סיפור על איזשהו אדם שהיה בתחילה שומר מצוות, לאחר מכן עזב את הדרך, עשה עסקים באפריקה. יש אומרים שטבע, יש

אומרים שנפל מן המרכבה ושבר מפרקתו. העיקר הוא שהוא מת ברגע אחד, לא הספיק לעשות תשובה. ואז הוא מספר שהבן אדם הזה לאחר מכן נכנס כדיבוק בתוך אדם וניסו להוציא את הדיבוק. והוא היה אומר קללות נוראיות. היה מחרף ומגדף, דברים שאנשים היו אוטמים את האוזניים מניבול הפה שהוא היה אומר. ואז פנה אליו אז החכם, רבי מנדל, הוא היה זה שהוציא אז את הדיבוק, הוא פנה אליו ואומר לו "תגיד לי מה ההנאה שלך לקלל? אתה כבר לא נמצא כאן בעולם הזה. מה ההנאה שלך לקלל?" אז הוא אמר לו "זה לא תלוי בי. מה שאני עשיתי ואיך שחייתי בעולם, זה צילום מצב. ככה אני גם עכשיו. אז זה לא תלוי בי, והקללות שאני אומר, אין לי בהם הנאה" הוא כמו מוכרח לעשות אותם, כי זה מה שהוא.

מוריי ורבותי, יש זמן לתקן. הזמן לתקן זה עכשיו. עכשיו הבן אדם יכול לשנות את הכל, שלא נשאר דבוקים עם דברים רעים לעולם האמת או לדורות הבאים, לבנים ולצאצאים שלנו. וכך בעזרת השם אנחנו נזכה לעובדו בלבב שלם, אמן ואמן. [השיעור מבוסס מתוך דורש טוב – הרב רוזנבלום]

ניתן לשמוע, לצפות ולהוריד שיעורים באתר של הרב - **טעמו וראו**,
ובקול הלשון, וכן בטלפון ישיר **073-2951306**
מייל להרשמה לקבלת העלון שלחו הודעה למייל **alomtaamu@gmail.com**